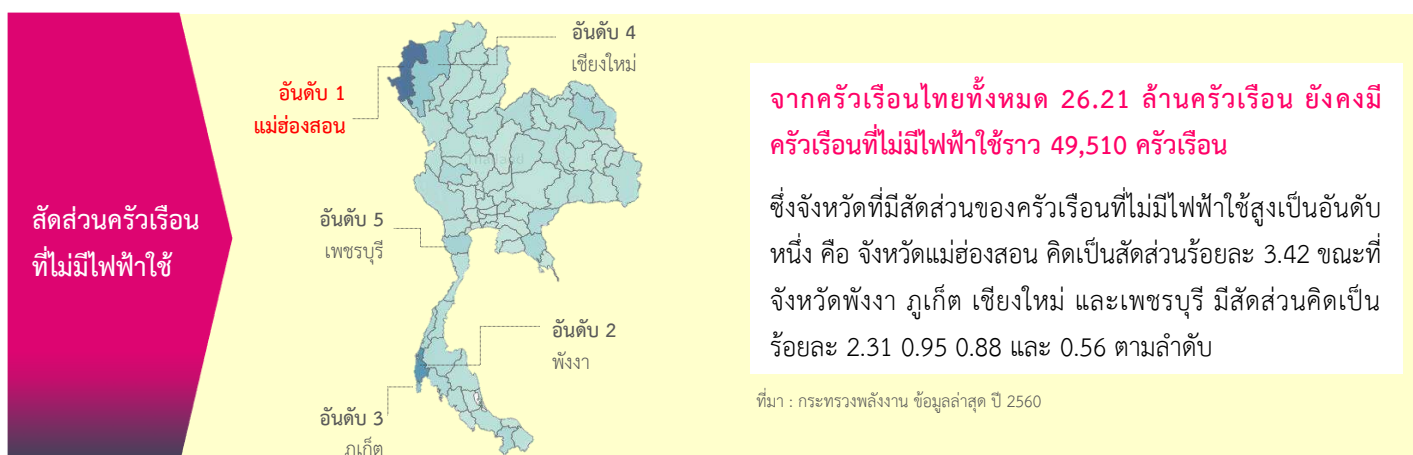

โรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

ประเทศไทยยังคงมีครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้และมีประชากรที่ยากจนกระจายตัวอยู่ในหลายพื้นที่ ซึ่งถือเป็นปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในระดับฐานรากและในระดับประเทศ

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวภาครัฐจึงได้จัดตั้ง “โครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก” ที่ถือเป็นโครงการสำคัญภายใต้นโยบายด้านพลังงาน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งไม่เพียงมุ่งส่งเสริมให้เกิดการผลิตไฟฟ้าใช้เองในชุมชน เพื่อให้ประชาชนทุกคนเข้าถึงไฟฟ้า แต่ยังช่วยเพิ่มรายได้และลดความเหลื่อมล้ำให้กับประชาชนในระดับฐานราก

ศูนย์วิจัยธนาคารออมสินได้ศึกษาแนวทางการจัดตั้งโรงไฟฟ้าชุมชน และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับชุมชนโดยประมาณการมูลค่าทางเศรษฐกิจในด้านรายได้ที่ครัวเรือนและชุมชนนำร่องจะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

“โรงไฟฟ้าชุมชน” มุ่งเน้นการรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน

“โครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก” คือ?

โรงไฟฟ้าที่ชุมชนมีส่วนร่วม โดยชุมชนจะเข้าไปเป็นหุ้นส่วนการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชน รวมถึงร่วมผลิตเชื้อเพลิงจากวัสดุทางการเกษตรเพื่อจำหน่ายให้กับโรงไฟฟ้าเพื่อใช้ผลิตไฟฟ้า โดยชุมชนจะได้รับส่วนแบ่งรายได้ทั้งจากการจำหน่ายไฟฟ้าและการจำหน่ายวัสดุทางการเกษตรเพื่อเป็นเชื้อเพลิง

คุณสมบัติของชุมชน^{1/} ที่ต้องการเข้าร่วม

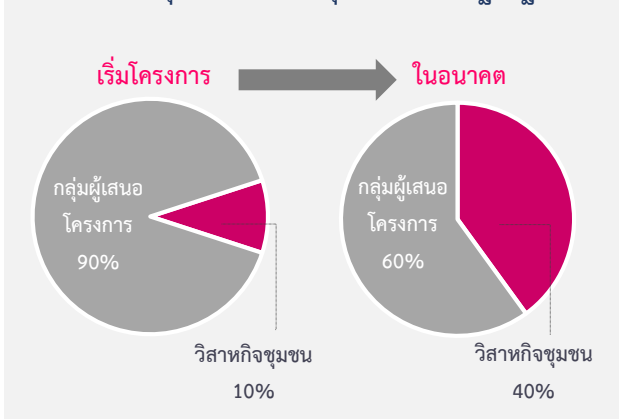
- มีสมาชิกในชุมชนไม่น้อยกว่า 200 คน
- ดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน
- อยู่ในพื้นที่ที่มีจุดเชื่อมต่อระบบไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- มีพื้นที่ปลูกพืชพลังงานรวมกันไม่น้อยกว่า 1,000 ไร่ต่อเมกะวัตต์
- มีความพร้อมในการจัดหาวัตถุดิบและบริหารจัดการ
- ได้รับการยอมรับจากชุมชนโดยรอบ มีเอกสารผลการรับฟังความเห็นของชุมชน

หมายเหตุ : ^{1/}ชุมชน หมายถึง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งในรูปแบบนิติบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคล กองทุนหมู่บ้าน หรือกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547 จำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน

รูปแบบการดำเนินงานของโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

โรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก ถือเป็นโรงไฟฟ้าขนาดเล็กที่ผลิตไฟฟ้าไม่เกิน 3 เมกะวัตต์ โดยจะผลิตไฟฟ้าขายให้ภาครัฐหรือเพื่อใช้กันเองภายในชุมชน ซึ่งจะเป็นการร่วมลงทุนระหว่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้เสนอโครงการ (ภาคเอกชน หรือภาคเอกชนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ) และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยการเริ่มโครงการ กลุ่มผู้เสนอโครงการจะมีสัดส่วนการถือหุ้นของโรงไฟฟ้าชุมชนประมาณร้อยละ 90 และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจะมีสัดส่วนการถือหุ้นประมาณร้อยละ 10 แต่สัดส่วนดังกล่าวสามารถปรับเปลี่ยนได้ในอนาคต โดยเปิดโอกาสให้วิสาหกิจชุมชนสามารถเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นได้สูงสุด 40%

สัดส่วนการถือหุ้นของโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

โรงไฟฟ้าชุมชนมี 4 ประเภท ตามประเภทของเชื้อเพลิงที่ผลิตไฟฟ้า

ประเภทโรงไฟฟ้า

เชื้อเพลิงที่ใช้ผลิตไฟฟ้า

โรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพ

- พืชพลังงาน เช่น ข้าวโพด หลานเนเปียร์
- ขยะจากชุมชน น้ำเสียหรือของเสียจากอุตสาหกรรม และของเสียจากการเกษตร

โรงไฟฟ้าชีวมวล

เศษวัสดุที่เป็นชีวมวล เช่น กากอ้อย แกลบ ทะลายปาล์ม ไม้สับ เป็นต้น

โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์

พลังงานแสงอาทิตย์

โรงไฟฟ้าแบบไฮบริด

- เป็นโรงไฟฟ้าแบบหลากหลายเชื้อเพลิง (Multi-Feedstock) เช่น
 - ไฮบริดก๊าซชีวภาพ - (น้ำเสีย/ของเสีย-พลังงานแสงอาทิตย์) (พืชพลังงาน-พลังงานแสงอาทิตย์)
 - ไฮบริดชีวมวล-พลังงานแสงอาทิตย์

การจัดตั้งโรงไฟฟ้า จะขึ้นอยู่กับลักษณะของเชื้อเพลิงที่มีอยู่ในแต่ละชุมชนว่าจะเหมาะสมกับโรงไฟฟ้าประเภทใด

กระบวนการขายและรับซื้อไฟฟ้า

โรงไฟฟ้าชุมชนทำ Contract Farming รับซื้อ
เชื้อเพลิงที่ใช้ผลิตไฟฟ้ากับวิสาหกิจชุมชน

โรงไฟฟ้าชุมชนจ่ายเงินค่าเชื้อเพลิง
ที่ใช้ผลิตไฟฟ้าให้กับวิสาหกิจชุมชน

โรงไฟฟ้าชุมชนขายไฟฟ้าให้กับ
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) หรือ
การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.)

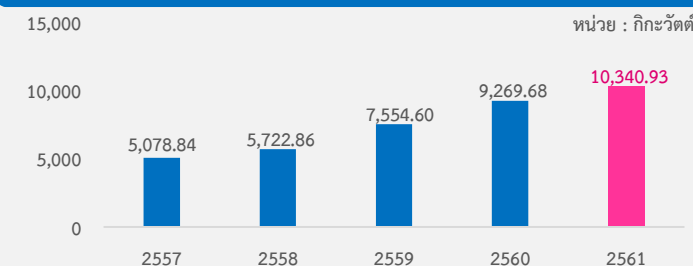
กฟภ. หรือ กฟน. จ่ายเงินให้กับโรงไฟฟ้าชุมชน
ในอัตรา Feed-in-Tariff โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน

- จ่ายให้กับโรงไฟฟ้าชุมชน
- เข้ากองทุนหมู่บ้านในอัตราไม่น้อยกว่า 0.25-0.50 บาทต่อหน่วย

ด้วยทิศทางการเติบโตอย่างต่อเนื่องของโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก (VSPP)^{1/}

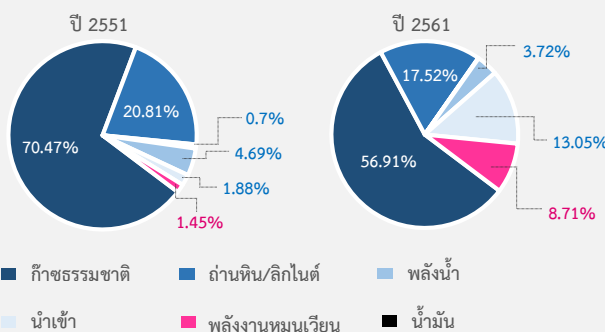
แสดงให้เห็นถึงโอกาสในการเติบโตของ “โรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก”

กำลังการผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก (VSPP)

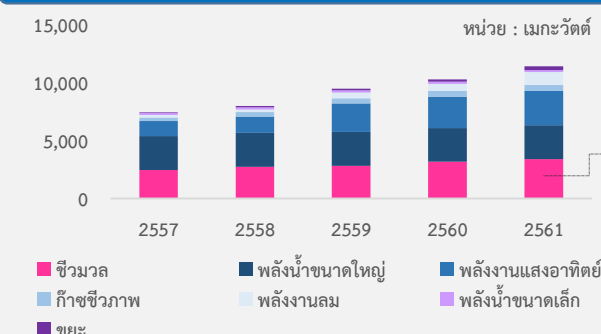
ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน

สัดส่วนเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้า

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน ข้อมูลล่าสุด ปี 2561

กำลังการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน

ที่มา : รายงานพลังงานทดแทนของประเทศไทย กระทรวงพลังงาน ข้อมูลล่าสุด ปี 2561

อันดับ 1
โรงไฟฟ้า
ชีวมวล

หมายเหตุ : ^{1/}โรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนขนาดเล็กมาก (VSPP) หมายถึง ผู้ผลิตไฟฟ้าทั้งภาคเอกชน รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และประชาชนทั่วไปที่มีปริมาณพลังไฟฟ้าขายเข้าระบบไม่เกิน 10 เมกะวัตต์

โครงการนำร่อง “โรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก” มีขึ้นที่ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เพาะปลูกพืชพลังงานที่สำคัญอันดับ 1 ของ จ.เชียงใหม่ และมีครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้สูงเป็นอันดับ 4 ของประเทศ

การนำร่องสร้างโรงไฟฟ้าชุมชน จะมีขึ้นในพื้นที่ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการรวบรวมวิสาหกิจชุมชนและก่อสร้างโรงไฟฟ้า โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จในช่วงเดือนพฤษภาคม ปี 2564 ซึ่งศูนย์วิจัยธนาคารออมสินได้ทำการศึกษาข้อมูล และสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือกระทรวงพลังงาน และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคถึงการดำเนินงานของโครงการ และประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ และนำข้อมูลทั้งจากการศึกษาและสัมภาษณ์ มาประมาณการเม็ดเงินที่จะหมุนเวียนเพิ่มขึ้นในระบบเศรษฐกิจทั้งในระดับครัวเรือนและในระดับชุมชนเป้าหมาย หลังจากมีการจัดตั้งโรงไฟฟ้าชุมชนขึ้นในพื้นที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

“อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่” เป็นพื้นที่นำร่องเนื่องจาก

- อ.แม่แจ่ม มีพื้นที่ในการปลูกพืชพลังงานที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้า คือ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มากที่สุด ใน จ.เชียงใหม่ คือ 96,970 ไร่ หรือร้อยละ 52.95 ของพื้นที่ทั้งหมดใน จ.เชียงใหม่ กว่า 183,128 ไร่
- เป็นจังหวัดที่มีครัวเรือนไม่มีไฟฟ้าใช้สูงเป็นอันดับ 1 โดยมีทั้งหมด 7,092 ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 14.32 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดทั่วประเทศ

รายละเอียดโครงการโรงไฟฟ้านำร่องใน อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่

- เป็นโรงไฟฟ้าประเภทชีวมวล ที่ใช้ซังข้าวโพดและเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอื่นๆ เป็นเชื้อเพลิง โดยเป็นการก่อสร้างโรงไฟฟ้าใหม่ และมีกำลังการผลิตไฟฟ้า 3 เมกะวัตต์ ภายใต้วงเงินลงทุน 300 ล้านบาท
- ได้มีการเล็งเห็นถึงปัญหาในด้านการบริหารจัดการ เนื่องจากชุมชนยังไม่มี ความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ให้มีความเพียงพอต่อการผลิตไฟฟ้าได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุดังกล่าว กฟผ. จะจัดตั้งบริษัทย่อย เพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน และพัฒนาชุมชนผ่านวิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์ชุมชน เช่น ทำการวิจัยและพัฒนาพืชพลังงานที่เหมาะสมในการผลิตไฟฟ้าในแต่ละพื้นที่ รวมถึงให้ทุนเพาะปลูกพืชพลังงานแก่ชุมชน

ศูนย์วิจัยธนาคารออมสินคาดว่า โรงไฟฟ้าชุมชนในพื้นที่นำร่อง (อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่)

จะสร้างรายได้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพด เพิ่มขึ้นครัวเรือนละ **18,966 บาท/ปี**

หรือคิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดใน อ.แม่แจ่ม รว **57.20 ล้านบาท/ปี**

คาดการณ์รายได้ที่เพิ่มขึ้น ต่อครัวเรือน

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ต่อครัวเรือน ^{1/} (ตัน/ปี)	ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ^{2/} (บาท/ตัน)	รายได้เกษตรกร (บาท/ครัวเรือน/ปี)
21.50	7,600	163,400

➔ “รายได้ปกติของเกษตรกร ก่อนเข้าร่วมโครงการโรงไฟฟ้าชุมชน อยู่ที่ 163,400 บาท/ครัวเรือน/ปี”

หลังเข้าร่วมโครงการ

(เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร)

ผลผลิตข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ ต่อครัวเรือน ^{1/} (ตัน/ปี)	ตัน/ต่อ/ไร่ ^{3/} (ตัน)	ซัง/ เปลือก ^{3/} (ตัน)	รวมเศษวัสดุ เหลือใช้ (ตัน)	ราคารับซื้อ ข้าวโพด ^{4/} (บาท/ตัน)	รายได้ส่วนเพิ่ม ของเกษตรกร (บาท/ครัวเรือน/ปี)
21.50	23.65	7.96	31.61	600	18,966

➔ “หลังเข้าร่วมโครงการโรงไฟฟ้าชุมชน เกษตรกรจะมีรายได้เพิ่มขึ้น 18,966 บาท/ครัวเรือน/ปี”
หรือมีรายได้เพิ่มขึ้น 11.61%

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร และรายงานการศึกษาแหล่งผลิตและศักยภาพผลผลิตชีวมวลจากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คำนวณโดยศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน

หมายเหตุ : ^{1/} ประมาณการผลผลิตข้าวโพด ปีเพาะปลูก 2562/2563 โดยศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน

^{2/} ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ณ ความชื้น 14.5% เฉลี่ยรายเดือนที่เกษตรกรขายได้ทั้งประเทศ ปีเพาะปลูก 2562/2563 อยู่ที่ 7.60 บาทต่อกิโลกรัม

^{3/} การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 1 กิโลกรัม จะได้เศษวัสดุเหลือใช้ คือ ตัน/ต่อ/ไร่ เท่ากับ 1.1 กิโลกรัม และ ซัง/เปลือก เท่ากับ 0.37 กิโลกรัม

^{4/} ราคาคาดการณ์ที่ได้จากการสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

ศูนย์วิจัยธนาคารออมสินได้ประมาณการรายได้ในระดับครัวเรือนของเกษตรกรหลังเข้าร่วมโครงการโรงไฟฟ้าชุมชน พบว่า ก่อนเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรจะทำการขายเพียงผลผลิตข้าวโพดเพียงอย่างเดียว โดยจะมีรายได้ต่อครัวเรือนที่ระดับ 163,400 บาทต่อปี ส่วนเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจากการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทั้ง ต้น ตอ ใบ ชัง และเปลือก จะถูกปล่อยทิ้ง และเมื่อถึงฤดูเพาะปลูกใหม่ในช่วงต้นปี เกษตรกรจะทำการเผาเศษวัสดุดังกล่าวเพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูก เนื่องจากเป็นวิธีกำจัดที่มีต้นทุนต่ำ และรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดปัญหาหมอกควันในภาคเหนือทุกปี ซึ่งเป็นผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

หากเกษตรกรผู้ผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีการรวมตัวเป็นวิสาหกิจชุมชน และเข้าร่วมโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนฯ จะทำให้เกษตรกรสามารถนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรดังกล่าวข้างต้นไปเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าประเภทชีวมวลได้ ผ่านการทำ contract farming กับโรงไฟฟ้า จะช่วยสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรเพิ่มขึ้นครัวเรือนละ 18,966 บาทต่อปี หรือมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.61 ต่อปี

คาดการณ์รายได้ที่เพิ่มขึ้น ต่อชุมชน ในพื้นที่ อ. แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ^{1/} (ตัน/ปี)	ราคารับซื้อข้าวโพด ^{2/} (บาท/ตัน)	รายได้รวมทั้งหมดในพื้นที่ อ. แม่แจ่ม (ล้านบาท/ปี)
64,854.91	7,600	492.90

“รายได้ปกติของเกษตรกรในพื้นที่ อ.แม่แจ่ม ก่อนเข้าร่วมโครงการโรงไฟฟ้าชุมชน อยู่ที่ 492.90 ล้านบาท/ปี”

หลังเข้าร่วมโครงการ

ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ^{1/} (ตัน/ปี)	ปริมาณเศษวัสดุเหลือใช้จากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์					รายได้รวมทั้งหมดในพื้นที่ อ. แม่แจ่ม (ล้านบาท/ปี)
	ต้น/ตอ/ใบ ^{3/} (ตัน)	ชัง/เปลือก ^{3/} (ตัน)	รวมเศษวัสดุเหลือใช้ (ตัน)	ราคารับซื้อข้าวโพด ^{4/} (บาท/ตัน)		
64,854.91	71,340.40	23,996.32	95,336.72	600		57.20

“หลังเข้าร่วมโครงการโรงไฟฟ้าชุมชน เกษตรกรในพื้นที่ อ.แม่แจ่มจะมีรายได้เพิ่มขึ้น 57.20 ล้านบาท/ปี”

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร และรายงานการศึกษาแหล่งผลิตและศักยภาพผลผลิตชีวมวลจากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ในประเทศไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คำนวณโดยศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน

หมายเหตุ : ^{1/} ประมาณการผลผลิตข้าวโพดปีเพาะปลูก 2562/2563 โดยศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน

^{2/} ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ณ ความชื้น 14.5% เฉลี่ยรายเดือนที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่นาทั่วประเทศ ปีเพาะปลูก 2562/2563 อยู่ที่ 7,600 บาทต่อกิโลกรัม

^{3/} ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 1 กิโลกรัม จะได้ต้น/ตอ/ใบ เท่ากับ 1.1 กิโลกรัม และจะได้ชัง/เปลือก เท่ากับ 0.37 กิโลกรัม

^{4/} ราคาคาดการณ์ที่ได้จากการสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงรายได้ที่จะเพิ่มขึ้นสำหรับชุมชนนาร่อง คือ พื้นที่ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ พบว่า จากเดิมก่อนเข้าร่วมโครงการ ชุมชนจะมีรายได้จากการขายผลผลิตข้าวโพดอยู่ที่ระดับ 492.90 ล้านบาทต่อปี

แต่ภายหลังจากการเข้าร่วมโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนฯ คาดว่าจะทำให้เกษตรกรในชุมชนมีรายได้จากการนำเศษวัสดุเหลือใช้ไปเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าเพิ่มขึ้นอีกราว 57.20 ล้านบาทต่อปี ทั้งนี้ ยังไม่รวมผลประโยชน์ที่จะได้รับในรูปรายได้จากเงินปันผลจากโรงไฟฟ้า และเงินที่โรงไฟฟ้าจะนำส่งเข้ากองทุนวิสาหกิจชุมชนเพิ่มเติมเพื่อนำไปพัฒนาชุมชน เช่น พัฒนาแหล่งน้ำ หรือนำไปช่วยอุดหนุนค่าไฟฟ้าให้กับชุมชน ตั้งสถานที่รับเลี้ยงเด็ก รวมถึงการพัฒนาสายพันธุ์พืชเพื่อการผลิตพลังงาน เช่น หย้าเนเปียร์ เป็นต้น

สรุปผลประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ

- ช่วยให้ชุมชนมีรายได้จากการจำหน่ายวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า ผ่านการทำสัญญาซื้อขายเชื้อเพลิงในราคาประกันกับโรงไฟฟ้าในรูปแบบเกษตรพันธสัญญา (Contract farming) ซึ่งในสัญญาจะมีการระบุข้อมูลปริมาณการรับซื้อเชื้อเพลิง ระยะเวลาการรับซื้อเชื้อเพลิง คุณสมบัติของเชื้อเพลิง และราคารับซื้อเชื้อเพลิงไว้ในสัญญา

- ช่วยให้วิสาหกิจชุมชนมีรายได้จากการเป็นเจ้าของโรงไฟฟ้าผ่านการได้รับส่วนแบ่งรายได้จากการจำหน่ายไฟฟ้าที่ยังไม่ได้หักค่าใช้จ่ายใดๆ ภายใต้การดูแลของกองทุนหมู่บ้าน โดย
 - ได้รับส่วนแบ่งรายได้จากการจำหน่ายไฟฟ้าในอัตราส่วนที่ไม่ต่ำกว่า 25 สตางค์ต่อหน่วย สำหรับโรงไฟฟ้าประเภทเชื้อเพลิงชีวมวล ก๊าซชีวภาพ (น้ำเสีย/ของเสีย) และก๊าซชีวภาพ (พืชพลังงาน)
 - ได้รับส่วนแบ่งรายได้จากการจำหน่ายไฟฟ้าในอัตราส่วนที่ไม่ต่ำกว่า 50 สตางค์ต่อหน่วย สำหรับโรงไฟฟ้าแบบหลากหลายเชื้อเพลิง (Hybrid) เช่น ไฮบริดก๊าซชีวภาพ และไฮบริดก๊าซชีวมวล

วิสาหกิจชุมชนได้รับส่วนแบ่งรายได้จากการขายไฟฟ้าของโรงไฟฟ้า โดยมีกองทุนหมู่บ้านทำหน้าที่เป็นผู้บริหารเงิน

ชุมชนรอบโรงไฟฟ้าได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาหรือฟื้นฟูพื้นที่ท้องถิ่นตามเงื่อนไขที่กองทุนหมู่บ้านกำหนด

- ก่อให้เกิดการหมุนเวียนของเศรษฐกิจในชุมชน เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ อีกทั้งยังช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย มีการใช้จ่ายใช้สอยในพื้นที่ และช่วยสร้างความเข้มแข็งในชุมชน รวมถึงยังช่วยลดการย้ายถิ่นฐานของแรงงาน

- ช่วยลดปัญหามลพิษทางอากาศ และแก้ปัญหา PM2.5 ที่เกิดจากการเผาเศษวัสดุทางการเกษตรในที่โล่งของชุมชน ผ่านการสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลที่มุ่งช่วยลดเชื้อเพลิงแฉะและใช้ประโยชน์จากของเสียจากการเกษตร

มุมมองของศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน

มุมมองที่มีต่อโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

- เสริมความแข็งแกร่งด้านการบริหารจัดการการผลิตให้เพียงพอต่อการผลิตไฟฟ้าผ่านการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน จากการที่สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการแล้วแต่เป็นเกษตรกรรายย่อย ทำให้อาจมีข้อจำกัดในการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ให้มีความเพียงพอต่อการผลิตไฟฟ้าในแต่ละช่วง โดยถึงแม้ว่า กฟผ. มีแผนงานที่จะจัดตั้งบริษัทย่อย เพื่อเข้ามาทำการวิจัยพัฒนาพืชพลังงาน และดูแลปัญหาด้านการบริหารจัดการดังกล่าว แต่หากมีการเพิ่มความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญและมีหน่วยงานกระจายครอบคลุมในหลายพื้นที่ทั่วประเทศเช่นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ น่าจะทำให้สามารถเข้าช่วยเหลือและพัฒนาเกษตรกรได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมมากขึ้น
- การส่งเสริมการเพาะปลูกพืชพลังงานใหม่ๆ ควรมีการอบรมทั้งในเชิงทฤษฎีและในเชิงปฏิบัติผ่านการลงพื้นที่จริง โดยจากการที่หน่วยงานภาครัฐเร่งศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาพืชพลังงานที่มีศักยภาพอื่น เช่น หญ้าเนเปียร์ หน่วยงานของรัฐควรมุ่งเน้น ส่งเสริมการเพาะปลูก ทั้งในรูปแบบของการอบรม และในเชิงปฏิบัติเจาะลึกลงพื้นที่เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้และมีความมั่นใจเพียงพอที่จะปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกพืชแบบดั้งเดิมมาเพาะปลูกพืชพลังงานทดแทนดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แหล่งที่มาของข้อมูล

- <http://www.eppo.go.th>
- <https://data.energy.go.th>
- <https://www.greennetworkthailand.com>
- <https://www.thansettakij.com/content>
- <https://www.energynewscenter.com>
- <https://www.thansettakij.com>
- <https://www.chiangmainews.co.th>
- <http://social.nesdc.go.th>
- <http://www.oae.go.th>
- <http://www.aiu.doe.go.th/>
- <http://www.erc.or.th>

เครดิตรูปภาพ

- <https://www.flaticon.com/>
- <https://www.greennetworkthailand.com>
- <https://nadt.or.th>